

S

T

E

P

IN BEELD

Step in beeld

Inhoud

Voorwoord	3	Ik denk dat ik mensen met problemen goed kan helpen	31
Welkom onder de zorgzame vleugels	4	Restaurant of pottenbakkerij	34
Contact heel belangrijk	5	Samen in actie	36
Ik voel me welkom	6	Gonny en Jos, twee drijvende krachten in Hatert	38
Hulp doorgeven	8	De maandagochtend van Huub	40
Ontmoetingen die verbinden	10	Ik leer ook van de cursisten	42
Aangenomen binnen onze roomservice	12	Ik moet eigenlijk in het Nederlands gaan denken	44
's Dinsdags in Dukenburg	14	Via vrijwilligerswerk naar een betaalde baan	46
Een eigen bedrijf in de bouw	15	Gemotiveerde mensen die vooruit willen	47
Fietsen is voor mij altijd vanzelfsprekend geweest	16	Niet denken in afkomst, maar in mensen	48
Heel blij dat ik nu kan fietsen	18	Het verhaal van Ranim en Hanneke	50
Tijd goed benutten	19	Hoe kun je zulke lekkere koekjes bakken zonder recept?	52
De man in de geruite blouse	20	Een actieve dame	54
Vraag en aanbod samenbrengen	22	Mijn plek gevonden	56
Leuke dingen doen voor andere mensen	24	Aan de slag bij Pluryn	57
Trashure taarten, een sociale bakkerij met impact	26	Democratie moet je doen	58
Blij in Nederland	28	Zelfstandigheid is mijn doel	60
Meteen aan de slag met taal	30		

Voorwoord

Met veel trots presenteren wij het jubileumboek STEP in beeld. In deze uitgave maken we kennis met (voormalige) cursisten, vrijwilligers en samenwerkingspartners. Mensen met uiteenlopende achtergronden, ieder met een eigen verhaal. Wie zijn zij? Waar komen ze vandaan? Hoe kijken zij naar het leven? En waarom kozen zij voor STEP? Wij willen deze verhalen graag horen en delen.

Waarom dit boek? STEP bestaat ruim 10 jaar. De historie van haar rechtsvoorgangers meegeteld blikken we terug op meer dan 45 jaar betrokkenheid in Nijmegen, iets waar we bijzonder trots op zijn. Al die jaren stond en staat één doel voorop: mensen ondersteunen en begeleiden naar een volwaardige plek in de Nijmeegse samenleving, een plek waar ruimte is voor wensen, talenten, ambities en dromen. Dat doen we nog altijd en blijven we doen, vanuit onze kernwaarden: ontwikkeling, participatie, burgerschap en ontmoeting.

Met dit boek willen wij laten zien voor wie we dat doen: jaarlijks ruim 450 deelnemers. Dit bereiken we mede dankzij de inzet van ruim 200 enthousiaste vrijwilligers.

Het is een prachtig boek geworden. Vierendertig verhalen laten zien wat betrokkenheid kan betekenen. Eén boodschap staat centraal: wie zich inzet voor een ander, bouwt aan een mooiere samenleving. Onze dank gaat uit naar alle deelnemers, vrijwilligers en partners die hun verhalen en ervaringen hebben gedeeld en zo een waardevol inkijkje hebben geboden in hun leven.

Marian van Kraaij, bestuursvoorzitter
Mustapha Charifi, directeur

Welkom onder de zorgzame vleugels

Hoi STEP-cursist,

Als je Nederlands in je eigen tempo wilt leren, weet jezelf dan welkom onder de zorgzame vleugels van de medewerkers en vrijwilligers van STEP.

Vóór STEP heb ik verschillende scholen geprobeerd, maar die bevielen niet. Te druk, te grote klassen. Als yogalerares houd ik niet van drukte. Ik voel me prettig in een ontspannen omgeving. Die vond ik terug bij STEP. Dankzij de lessen bij STEP ben ik voor de examens geslaagd, iets wat daarvoor niet lukte. Ook vond ik via het project *Maak werk van participatie* vrijwilligerswerk bij de Stichting Anders Actieven Dukenburg (StAAD), als yogalerares.

Het lange traject van integratie in de Nederlandse maatschappij was voor mij erg moeilijk en emotioneel, met veel onduidelijkheid en problemen. Rachida, mijn trajectbegeleider bij STEP, bleef me stimuleren en zorgde ervoor dat ik niet opgaf. Zij was het die aangaf dat ik rustig moest beginnen en dat lukte door vrijwilligerswerk te doen.

Daarnaast heeft Rachida mij aangeraden om de mogelijkheden van een opleiding te bespreken met het Werk-Bedrijf. Dat lukte! Nu studeer ik bij het Gelders Opleidingsinstituut en loop ik stage bij Thermen Berendonck. In januari 2025 ben ik van plan te gaan werken. Gelukkig is er nu meer stabiliteit in mijn leven.

Heb je vragen over hoe je vrijwilligerswerk kunt vinden of een taalcoach kunt ontmoeten? Misschien wil je de Nederlandse taal beter leren? Maak een afspraak bij STEP! Zoek naar mogelijkheden, vertel over je voorkeuren en vraag, vraag, vraag! Ik wens je veel succes op het pad naar je doelen en dromen!

Groetjes van Aigul, een oud-deelnemer van STEP

Contact heel belangrijk

Joseane uit Brazilië

Tien jaar geleden kwam Joseane met haar man naar Nederland. Ze ging voor taallessen naar STEP in de Meijhorst, waar ze toen woonde. Dat ging langzaam, omdat ze geregeld een tijd weg was naar haar geboorteland Brazilië om haar familie te bezoeken.

Superaardig en vrolijk

Inmiddels woont ze al zes en een half jaar in Bottendaal. Nu volgt ze spreeklessen in Wijkcentrum Villa Nova, in de wijk Wolfskuil. Dat vindt ze erg leuk. De docent is superaardig en vrolijk, de groep is gezellig en ze leert er veel.

Gratis vitamine D

Het maakte haar verdrietig als ze mensen niet goed kon begrijpen; dat gaat nu al veel beter. Spreken is soms nog wel lastig. In Brazilië kon ze nauwelijks naar school gaan omdat haar familie erg arm was. Vanaf haar achtste jaar moest ze werken om wat geld te verdienen. Joseane heeft veel meegemaakt in haar leven, maar blijft positief. Nu voelt ze zich steeds sterker en zekerder. Ze helpt haar schoonvader in het huishouden, gaat naar de sportschool en geniet erg van haar

volkstuintje bij station Heyendaal. “Het is superleuk om buiten te zijn, gratis vitamine D, muziek erbij, dan ben ik blij.”

Liefde voor beide landen

Ook houdt Joseane van wandelen in en om Nijmegen. Ze vindt het heel mooi hier en houdt veel van Nederland. Ze zegt: “Brazilië is een groot land met grote problemen, Nederland is een klein land met kleine problemen. Ik houd van allebei evenveel, dat is moeilijk voor mijn hart.”

Blijven leren

Ze wil graag Nederlands blijven leren om goed met mensen te kunnen praten. Contact vindt ze heel belangrijk. Dus ze wil nog heel lang doorgaan met de lessen.

Ik voel me welkom

Mariet, vrijwilliger sinds 2019

Mariet is al vrijwilliger van STEP sinds 2019. Zij begon als taalcoach en is sinds dit cursusjaar taaldocent. Voorheen heeft Mariet reeds taalondersteuning gegeven aan anderstaligen in haar voormalige woonplaats, zowel individueel als in groepjes.

Taal heeft altijd een grote rol gespeeld in mijn leven

“Ik ben altijd werkzaam geweest in de zorg, in meerdere functies, waaronder ook als docent. Vlak voor mijn pensioen besloot ik om opnieuw vrijwilligerswerk te gaan doen. Ik wilde iets doen met taal, want taal heeft altijd een grote rol gespeeld in mijn leven. Ik ben ook iemand die graag leest. Via een oproep in De Brug kwam ik bij STEP terecht. Ik geniet enorm van het vrijwilligerswerk en de uitdagingen die het met zich meebrengt.”

Nuttig en leuk

“Vanaf het eerste moment voelde ik me welkom. De ondersteuning en toegankelijkheid van de medewerkers maken het werken heel plezierig. Het is geweldig om te merken dat mijn ideeën gewaardeerd worden en dat begeleiding en bijscholing altijd beschikbaar zijn.

Actief zijn bij STEP is niet alleen nuttig voor de maatschappij, het is ook leuk en leerzaam voor jezelf.”

”

STEP is belangrijk voor mij, ik leer veel van de Nederlandse taal.

Geoffrey

”

STEP is een hele goede school om de Nederlandse taal te leren. De leraren zijn goede en vriendelijke mensen. En ik heb veel geleerd in de korte tijd dat ik hier ben.

Cynthia

Hulp doorgeven

De weg beter leren kennen

Een bijzondere activiteit bij STEP is de individuele begeleiding van deelnemers door een taalcoach. Zij spreken een periode lang ongeveer elke week af, om samen te oefenen met het Nederlands. Daarnaast helpt de taalcoach de deelnemer om de weg beter te leren kennen in Nederland en zich te oriënteren op de vele mogelijkheden.

Kaoutar uit Marokko

Kaoutar (47) kwam vijf jaar geleden vanuit Marokko naar Nederland en woont sinds 2022 in Nijmegen. Ze begon toen met taallessen bij STEP, omdat de locatie en lestijden ideaal voor haar waren. Ze is heel blij met de lessen en is nu op weg naar ERK-niveau B1. Ook heeft ze fietslessen gevolgd, zodat ze snel boodschappen kan doen en naar afspraken gaan.

“Ik kan nog niet perfect praten, maar als ik een afspraak heb met de juf van mijn dochtertje dan kan ik dat gewoon zelf doen. Ik ben ook heel blij met mijn taalcoach Elly. Ik had eerst veel problemen en zij heeft heel hard gewerkt om mij te helpen die problemen op te lossen. Ze is iemand waar ik meteen goed contact mee had. Ze spreekt in makkelijke taal en legt de dingen goed uit.”

Taalcoach Elly

Elly is gepensioneerd en heeft vroeger in het onderwijs gewerkt. Kaoutar is de eerste deelnemer die zij begeleidt. Kaoutar en Elly werden aan elkaar gekoppeld door Rachida, de trajectbegeleider in Dukenburg. “Kaoutar werd overspoeld door brieven van instanties. Ze zat in de ziektewet en kreeg moeilijke brieven van de arbeidsdeskundige en UWV. Dat leverde veel problemen op en daardoor had ze eigenlijk geen ruimte om Nederlands te leren. Dus eerst hebben we aan die problemen gewerkt. Daar kon ik mee helpen omdat ik de weg weet in die wereld van de sociale kaart. En ik houd van organiseren.”

De vangmethode

“Voor de taal gebruikte ik onder andere de vangmethode. Als iemand zegt: ‘Ik heb gekocht’, dan herhaal ik: ‘Oh, jij hebt gekocht’. Kaoutar pikte dat heel goed op, dus ik dacht: ‘Dat komt wel goed’. Kaoutar heeft veel doorzettingsvermogen en pakt dingen goed aan.”

Ik ga ervoor

Kaoutar vult aan: “Hier is mijn toekomst dus ik ga ervoor. Ik sta op de wachtlijst bij het ROC voor ERK-niveau B1 en dan wil ik door naar B2.

Daarna wil ik een opleiding doen, waarschijnlijk sociaal werk. Ik ben nu ook begonnen als vrijwilliger bij Bindkracht10 als intercultureel consulent. Dan geef je hulp aan mensen die bijvoorbeeld moeite hebben met integreren. Ik dacht, ik ben zo goed geholpen door Elly, dat wil ik ook doen. Ik wil hulp geven aan andere mensen en ik heb zelf ervaring.”

Nog steeds contact

Ook al is het taalcoachtraject nu gestopt, Kaoutar en Elly houden contact. Toen onlangs de fiets van Kaoutar kapot was, heeft Elly via Huis van Compassie een andere fiets geregeld.

Persoonlijke benadering

Over STEP zijn beide dames heel positief. Kaoutar: “Ik ben heel blij met mijn taaldocenten. Door de een leer ik veel over communicatie en krijg ik meer zelfvertrouwen. Bij de andere leer ik veel over grammatica en hoe ik goede zinnen moet maken.” Elly: “Het bijzondere van STEP vind ik de persoonlijke benadering. Je bent geen nummer maar een persoon! Ik heb bewondering voor Rachida’s mensenkennis, ze kijkt goed naar mensen en kan goede koppelingen maken. Het fijne aan de taalcoaching met Kaoutar was dat ik elke keer voldaan was na een afspraak met haar. Zeker als we weer iets hadden opgelost.”

Trots

Kaoutar: “Elly was de oplossing voor al mijn problemen.” Elly: “Maar ik heb niet de zaken voor haar opgelost. Kaoutar heeft het zelf gedaan. Bij alle afspraken was zij zelf aan het woord en heb ik alleen soms aangevuld of bijgesprongen als ze er niet uitkwam.” Kaoutar: “Nu kan ik alles zelf.” Elly: “Ik ben heel trots op wat Kaoutar bereikt heeft, zeker als ik hoor hoe ze alles vertelt. Ik ben blij dat ik daar een beetje aan heb mogen bijdragen.” Kaoutar zegt stralend: “Ik ben blij! Het geeft mij ook weer energie als iemand zegt dat ik het goed doe, dat motiveert mij om verder te gaan.”

Ontmoetingen die verbinden

Fatima, coördinator van OuderKindCentrum Samsam

Sinds 2015 organiseren OuderKindCentrum (OKC) Samsam en STEP jaarlijks terugkerende ontmoetingsactiviteiten in Nijmegen Oud-West. Fatima is als coördinator van OKC vanaf het eerste uur betrokken.

Onze activiteiten

“Onze samenwerking met STEP begon in 2015 met de activiteiten rond Internationale Vrouwendag. Ons doel was om deze dag te vieren met de deelnemers van Samsam en STEP en de buurtbewoners. In datzelfde jaar zijn we ook samen gestart met het organiseren van de zogeheten *Integratielunch*. Met beide evenementen bereiken we jaarlijks meer dan 100 deelnemers. Het was iedere keer een groot succes. Alleen in de coronajaren konden er geen festiviteiten plaatsvinden. Verder hebben we inmiddels ook samen een groepje voor informeel leren opgezet, en we zijn in gesprek over de start van nieuwe activiteiten.”

Een gezamenlijk doel voor ogen

Fatima: “De samenwerking verloopt in mijn ogen heel prettig en ik denk dat dat wederzijds is. We maken duidelijke afspraken en werken

op basis van gelijkwaardigheid. We hebben een gezamenlijk doel voor ogen, namelijk ontmoeting, en daar zetten we ons allebei voor in. Hoewel onze organisaties net een andere doelgroep en insteek hebben, komen die verschillen juist mooi samen in gezamenlijke activiteiten.”

Lachende en verraste gezichten

“Wat me vooral blijft van de edities van Internationale Vrouwendag zijn de vele lachende gezichten tijdens de workshops: bloemschikken, tekenen, dansen... Maar ook de verraste gezichten van deelnemers aan het stellingenspel afgelopen jaar, toen men hoorde dat vrouwen in Nederland nog steeds vaak minder verdienen dan mannen.”

Met liefde gedeeld

“Onze gezamenlijke activiteiten hebben echt impact. Mensen leren van elkaar, lachen samen en maken verbinding. Tijdens de integratielunches ontstaan mooie ontmoetingen. Ik heb de meest originele gerechten voorbij zien komen. Er was altijd meer dan genoeg eten, dat met liefde werd gedeeld. Die gastvrijheid en het samen delen, dat is wat deze bijeenkomsten zo bijzonder maakt. Het raakt me iedere keer weer.”

Fatima bij het stellingenspel tijdens internationale vrouwendag

Aangenomen binnen onze roomservice

Monique van Herstelcentrum Dekkerswald

Monique is vrijwilligerscoördinator bij de Dienst Welzijn van ZZG Herstelcentrum Dekkerswald. Zij is het aanspreekpunt voor STEP als het gaat om het plaatsen en begeleiden van deelnemers die vrijwilligerswerk komen doen.

Waardevolle samenwerkingspartner

“Voor ons is STEP een zeer waardevolle samenwerkingspartner. Regelmatig krijgen we via hen cursisten die hier vrijwilligerswerk komen doen. Sommige van hen vinden uiteindelijk zelfs betaald werk! Onlangs hebben we iemand van STEP aangenomen binnen onze roomservice.”

Maatwerk en bijsturing

“Het contact met STEP verloopt prettig en betrouwbaar. We delen dezelfde visie: mensen kansen geven door te kijken waar hun talenten en interesses liggen. Het is belangrijk om activiteiten te vinden die goed aansluiten bij wat iemand leuk vindt en waar diegene goed in is. Door goed overleg vinden we voor bijna iedereen een passende plek. En als het nodig is, sturen we tijdens het traject bij.”

”
STEP is voor mij een hele goede stap geweest in het leren van de eerste regels van de Nederlandse taal.

Afra

”

De school STEP is leuk en belangrijk voor mij. Ik leer er al 3 jaar. Veel succes!

Marouf

's Dinsdags in Dukenburg

In de koffiekamer: taaldocenten Huub, John en Ysbrand

Iedere dinsdag is het voor, tijdens en na de lessen druk in de koffiekamer van STEP in Wijkcentrum Dukenburg. Vandaag spreken we drie taaldocenten: Huub, John en Ysbrand.

Ik leer zelf ook nog steeds bij

Huub is al sinds 2011 vrijwilliger. “Ik begon bij Intercity, een van de voorlopers van STEP. Toen was het al leuk en dat is eigenlijk nooit veranderd. Ik doe dit nu al veertien jaar en elke week ga ik er nog steeds met plezier naartoe. Er heerst een fijne sfeer. Ik ben gepensioneerd en het lesgeven geeft structuur aan mijn week. Dat vind ik prettig. Bovendien leer ik zelf ook nog steeds bij. Als moedertaalsprekers doen we veel dingen automatisch, zonder te weten waar ze vandaan komen. Nu leer ik dat ook. Ik geloof dat de cursisten mijn lessen waarderen, en dat is fijn om te merken. Ik houd het nog wel even vol!”

Buitengewoon vriendelijke sfeer

“Ik voel me erg thuis bij STEP,” zegt John. “Ik krijg hier de kans om les te geven aan mensen uit andere landen, en dat spreekt me enorm aan. Ook het team is fijn om mee samen te werken; de medewerkers letten

goed op en zorgen dat alles soepel verloopt. En niet te vergeten: er heerst een buitengewoon vriendelijke sfeer.”

Waardering voor de scholingsbijeenkomsten

Ysbrand vertelt: “Ik ben vorig jaar begonnen als taaldocent, eerst als invaller. Toen dacht ik al meteen: ‘Wat een leuke club!’ STEP is laagdrempelig voor gepensioneerden om binnen te stappen. Door hier les te geven, voel ik me weer onderdeel van het arbeidsproces. Het is geweldig om met mensen uit zoveel verschillende landen te communiceren en hen te helpen zich thuis te voelen in de Nederlandse samenleving. Als je de taal beter beheerst, wordt het leven in een vreemd land een stuk aangenamer. Ik geniet iedere week van het lesgeven. En dankzij de organisatie is de sfeer heel plezierig. Ook waardeer ik dat STEP veel scholingsbijeenkomsten organiseert voor vrijwilligers. Dat is echt een meerwaarde.”

Een eigen bedrijf in de bouw

Celal uit Turkije

Celal komt uit Turkije en woont sinds 2016 in Nederland. Na zijn scheiding besloot hij serieus werk te maken van het leren van de Nederlandse taal. Inmiddels volgt hij drie ochtenden per week les bij STEP. Hij werkt daarnaast fulltime in een fabriek, waar hij chef is van de productie. Zijn doel is om in de toekomst een eigen bedrijf te starten in de bouw.

Drie ochtenden per week naar school

“In 2017 had mijn vrouw me al aangemeld bij STEP, maar ik werkte toen in een drieploegendienst en had geen tijd om les te volgen. Na de scheiding besloot ik: ‘Ik moet Nederlands leren.’ Ik sprak altijd Engels, maar dat is hier niet genoeg. Ik ben naar mijn baas gegaan en heb gevraagd om andere werktijden. Ze hadden respect voor mijn keuze en nu werk ik in één ploegendienst. Daardoor kan ik drie ochtenden per week naar school en daarna gewoon door naar mijn werk tot elf uur 's avonds.”

Met open armen ontvangen

“STEP heeft mijn leven veranderd. Bij STEP werd ik met open armen

ontvangen. De mensen daar hebben deuren voor mij geopend. In 2023 sprak ik nog geen Nederlands, maar nu kunnen we elkaar goed begrijpen. Ik ben klaar met mijn verleden, ik heb een huis en ik voel me sterker. STEP maakt mijn nieuwe leven mogelijk.”

Bloeilezing

“Onze groep deed mee aan het leesproject *Bloeilezing*. We hebben leuke verhalen gelezen, onder andere over Utrecht en een man met een paard. Maar ik denk dat lezen in de middag beter zou zijn, dan heb je meer energie. En als ik een tip mag geven aan STEP: maak de lessen langer, bijvoorbeeld twee keer drie uur in plaats van twee uur.”

Tijd om te lezen?

Op de vraag of Celal door het project meer gaat lezen reageert hij lachend: “Nee, ik heb geen tijd voor boeken. Ik werk doordeweeks tot elf uur 's avonds en in het weekend ben ik helemaal op. Lezen en verhalen zijn leuk, maar alleen als ik tijd zou hebben...”

Fietsen is voor mij altijd vanzelfsprekend geweest

Marliz, al elf jaar vrijwilliger

Marliz is al elf jaar vrijwilliger bij STEP, namelijk sinds 2014. Zij geeft met veel plezier fietslessen aan volwassen anderstaligen.

Zinvol en leuk

“Fietsen is voor mij altijd vanzelfsprekend geweest,” vertelt Marliz. “Toen ik met pensioen ging, wilde ik graag anderen helpen met iets wat zo typisch Nederlands is. Ik heb mijn leven lang gefietst. Naar mijn werk, boodschappen doen, het is voor mij iets natuurlijk en dagelijks. Het leek me niet alleen zinvol maar ook een leuke manier om mensen uit een andere cultuur te leren kennen.”

De kinderen naar school brengen, boodschappen doen...

Bij STEP begeleidt Marliz volwassenen die meestal nog nooit hebben gefietst. Het gaat bijna altijd om vrouwen. Zij willen leren fietsen om uiteenlopende redenen: de kinderen naar school brengen, de boodschappen doen, naar het werk gaan, enzovoort.

Theorie en praktijk

“Wat ik fijn vind aan de fietslessen is dat we deze met een groepje van

vier docenten geven. Een van ons verzorgt het theoriegedeelte, dat een halfuur duurt. Daarna gaan we met zijn allen naar buiten om te oefenen op een verkeersluwe plek. Samen observeren we de vorderingen van de deelnemers.”

De weg op

“We beslissen samen of iemand eraan toe is om, onder begeleiding, het verkeer in te gaan. Dat is in het begin altijd een beetje spannend. Voor de veiligheid dragen zowel de cursist als de docent een fluorescerend hesje. Andere verkeersdeelnemers zien dat en houden dan rekening met ons. Op de weg is het zaak om het geleerde in de praktijk te brengen,

bijvoorbeeld een kruispunt oversteken en dan flink doorfietsen, zodat je niet in het midden hoeft te wachten. Je moet al vooruit kunnen kijken en ook door durven fietsen als je voorrang hebt. En zo zijn er allerlei kleine en grote dingen waar je als verkeersdeelnemer mee te maken hebt. Wij begeleiden de deelnemers stap voor stap, zodat ze veilig kunnen deelnemen aan het verkeer.”

Voldoening

“Door de fietslessen wordt de wereld van de deelnemers groter,” legt Marliz uit. “Ik kwam laatst een jonge vrouw tegen die ik les had gegeven. Zij heeft nog niet de baan die ze wilde, maar kan nu wel naar haar werk fietsen. Dat geeft haar toekomst weer kleur, en ik vind het geweldig dat ik daaraan kon bijdragen. Dit vrijwilligerswerk geeft mij veel voldoening.”

Heel blij dat ik nu kan fietsen

Aissatou uit Guinea

Aissatou is geboren in 1997 in Guinea. In 2015 verhuisde ze naar Nederland. Ze heeft twee kinderen en woont sinds 2020 in Nijmegen. In datzelfde jaar meldde ze zich aan bij STEP.

Voor het eerst naar school

“In mijn land van herkomst ben ik nooit naar school geweest. Daardoor kon ik niet lezen of schrijven toen ik in Nederland aankwam. Ook fietsen had ik nooit geleerd, want in Guinea is fietsen niet gebruikelijk. Ik wilde graag Nederlands leren en leren fietsen. Gelukkig kon ik terecht bij STEP, vlak bij mijn huis.”

Extra schrijfflessen

“Ik begon met een fietscursus, en dat ging goed tot die werd stopgezet vanwege corona. Daarna stapte ik over op taallessen, die op afstand werden gegeven via Teams. Aissatou spreekt inmiddels goed Nederlands, maar wil zich nog verder verbeteren in schrijven. Daarom heeft ze zich ingeschreven voor extra schrijfflessen bij STEP. Ook doet ze mee aan sportactiviteiten voor vrouwen, een initiatief van STEP en de buurtsportcoaches van de gemeente Nijmegen.”

Ik fiets nu rond in de buurt van mijn huis

“In 2023 begon ik opnieuw met de fietscursus. Ik wilde extra oefenen met mijn hand uitsteken en achteromkijken tijdens het fietsen. Ook vond ik het lastig om links en rechts uit elkaar te houden. Nu gaat het veel beter. Ik heb zelfs een fiets gekregen van de gemeente en fiets nu in mijn eigen buurt. Verder weg durf ik nog niet. Gelukkig is het rustig in de buurt, dus ik kan veilig met mijn kinderen naar school fietsen of even snel boodschappen doen. Ik ben heel blij dat ik nu kan fietsen en ben mijn docenten erg dankbaar.”

Aissatous toekomst

Aissatou heeft nog veel plannen. Ze wil graag leren hoe ze kleding kan maken en repareren. In de toekomst ziet zij zich zelf werken als gastvrouw in de ouderenzorg.

Tijd goed benutten

Rahma, gevlucht uit Somalië

Rahma is 26 jaar en komt uit Somalië. Ze verblijft in de opvang voor asielzoekers in Nijmegen en volgt taallessen bij STEP. Daarnaast krijgt ze les bij Radboud in'to Languages. Binnenkort doet ze Staatsexamen Nederlands als tweede taal op ERK-niveau B1.

Opgevoed door mijn oma

“Mijn moeder overleed toen ik één jaar oud was. Ik ben opgevoed door mijn oma. Toen zij stierf, kreeg ik veel problemen en besloot ik alleen naar Nederland te komen. In Somalië heb ik mijn diploma behaald en leerde ik naast Somalisch ook Arabisch, Turks en Engels. Ik houd van talen. Via taal leer je nieuwe mensen en culturen kennen, dat vind ik mooi.”

Niet goed om niks te doen

“In de opvang ben ik de enige die Nederlands spreekt. Veel mensen zijn tevreden met bed, bad en brood, maar verspillen hun tijd. Ze zijn bang dat ze geen verblijfsvergunning krijgen. Ik snap dat, maar het is mentaal niet goed om niks te doen. Ik mag nu niet werken of studeren, dus ik wil deze tijd gebruiken om te leren. Dat is mijn kans.

Hoe meer talen je spreekt, hoe beter je je kunt verbinden met andere mensen.”

Meestal vrolijk

“Ik ben meestal vrolijk en positief, maar soms is dat moeilijk. Dan denk ik aan wat ik heb meegemaakt. Op die momenten voel ik me somber. Maar ik weet ook: het leven is kort en mooi. Positief blijven is belangrijk.”

Sociaal werker of verpleegkundige

“Ik twijfel nog: word ik later sociaal werker of verpleegkundige? Beide beroepen trekken me. Mijn diploma uit Somalië wordt nu geëvalueerd. Zodra ik weet wat het Nederlandse equivalent is, kan ik bepalen op welk niveau ik kan instromen.”

Fantastische docenten

“De docenten bij STEP zijn fantastisch. Ze zijn geduldig en leggen alles opnieuw uit als je iets niet begrijpt. Ze proberen altijd te helpen. Dat geeft hoop.”

De man in de geruite blouse

Corona en Zoom

Boter, kaas en eieren, daar lijkt het nog het meeste op. Voor me op het scherm in een ruitpatroon zit in elk vakje een mens. Het is 2021 en er heerst corona. Ik geef les op afstand, via een online-verbinding. Ik zie cursisten uit Palestina, Turkije, Venezuela, Syrië en Rusland. Al een half jaar komt elke week de halve wereld via Zoom mijn huiskamer in. Ons wekelijkse uitje waar we de deur niet voor uit hoeven. En niet alleen niet hoeven, maar ook niet mogen. Alle wijkcentra, winkels, scholen, alles is gesloten vanwege corona.

Bij Zoom hoef ik geen beamer aan te sluiten op mijn laptop, nee, ik start filmpjes en spelletjes gewoon vanuit het programma. Lekker gemakkelijk. Natuurlijk is het veel leuker om echt met elkaar in één ruimte te zitten, in de pauze samen koffie te drinken of lekker te kletsen, maar dit heeft ook wel wat.

Mijn groep

Mijn groep is hoogopgeleid, ERK-niveau B2 en bijna iedereen heeft een laptop. Een paar cursisten hebben alleen een telefoon en dat kleine schermje lijkt me lastig. Zelf heb ik ook mijn beperkingen. Soms, gewoon, midden in een zin is de tijd opeens om en houdt het

programma ermee op. Soms denken deelnemers dan dat de les is afgelopen en loggen ze niet meer opnieuw in.

Vensters op de huiskamers

Cursisten laten trots hun huis zien. Achter de Venezolaanse cursist zitten twee studenten aan een laptop. Het zijn haar kinderen. Ik had me niet gerealiseerd dat ze al zo groot zijn. Een man neemt altijd zijn vrouw mee naar de les, die is ook blij met haar verzetje.

Vitesse?!!

Ook Victoria uit Sint-Petersburg is niet alleen. Haar Nederlandse man is altijd aanwezig, maar we zien alleen zijn rug. Victoria zit aan de eettafel met haar laptop, haar man aan een bureau tegen de muur. Hij draagt een geruite blouse, dat is alles wat ik over hem weet. Hij werkt thuis, je ziet zijn schouders op en neer gaan als hij de muis van zijn computer bedient. Na een paar lesjes uit het boek is het tijd voor spelletjes. Grote hit is de quiz. Ik maakte er een over Nijmegen. Hoe heet onze rivier? Dat weet iedereen wel. Wie is onze burgemeester? Hoe heet het standbeeld op de Grote Markt? Hoe oud is Nijmegen? Dan komt de vraag der vragen. ‘Hoe heet onze voetbalclub?’

Niemand weet het, echt niemand. Een cursist oppert ‘Feyenoord’, een ander stamelt ‘Ajax’ en als iemand vraagt: ‘Vitesse?’ gebeurt het. De man in de geruite blouse kan zich niet meer inhouden. Hij draait zich luid zuchtend om, heft zijn armen in de lucht en roept: ‘NEC!’.

Onvergetelijk

De man in de geruite blouse, ik heb hem maar één keer echt gezien, maar nu, een paar jaar later zou ik hem nog steeds herkennen.

Renée, vrijwillige taaldocent

Vraag en aanbod samenbrengen

Buurtsportcoaches Imke en Stef

Imke en Stef werken beiden als buurtsportcoach Migranten bij de gemeente Nijmegen. Imke is daarnaast ook sportdocent. Hun doel is om mensen met een migratieachtergrond meer te laten sporten en bewegen. De buurtsportcoaches werken al tweeënehalf jaar samen met STEP. Zij organiseren zogenoemde 'beweedagen'. Tijdens deze dagen maken de deelnemers van STEP kennis met verschillende sporten. Na afloop kunnen zij aangeven welke activiteiten hun aanspreken. Vervolgens begeleidt STEP de deelnemers naar de gekozen activiteit.

Informer en verbinden

"In Nijmegen zijn er veel sportmogelijkheden. Onze taak is om mensen te verbinden met die mogelijkheden. We brengen vraag en aanbod bij elkaar. Na het geven van informatie gaan we vaak de eerste keer mee naar een activiteit, zodat deelnemers zich op hun gemak voelen."

Betaalbare oplossingen

"Sporten kost geld. Daarom zoeken we samen met de deelnemers naar

betaalbare oplossingen. Zo hebben we een driejarige subsidie kunnen aanvragen voor zwembaden in Nijmegen, waardoor volwassenen tegen een lager tarief kunnen leren zwemmen.

Vijfennegentig procent van deze deelnemers heeft een migratieachtergrond."

Beweegdagen

"De samenwerking met STEP is de afgelopen jaren steeds intensiever geworden. We komen meerdere keren per jaar langs om informatie te geven en deelnemers te ondersteunen bij hun sportvragen. Tijdens de beweegdagen bieden we allerlei sport- en bewegingsactiviteiten aan.

Enkele weken later komen we terug voor een persoonlijk gesprek. Dat werkt motiverend. De reacties zijn heel positief, zowel van de deelnemers als van de medewerkers van STEP."

Korte lijntjes

"De samenwerking tussen de buurtsportcoaches en STEP is een laagdrempelige manier om mensen aan het sporten te krijgen. De duidelijke communicatie en korte lijntjes over en weer werken heel prettig. De sfeer is warm en goed. Ook de docenten van STEP deden mee met de sportactiviteiten. Dat zorgt voor een andere dynamiek dan in de taallessen en versterkt het onderlinge contact."

Leuke dingen doen voor andere mensen

Yenni uit Venezuela

Yenni was ooit cursist bij STEP. “Toen ik in 2018 vanuit Venezuela naar Nederland kwam voor mijn man, voelde ik me verloren. Alles was nieuw. Ik had geen doelen, geen richting en ik voelde me incompleet in een taal die niet van mij was. Ik had geen identiteit meer. Nu heb ik die gelukkig wel.”

De eerste stap

“STEP was voor mij het beginpunt en heeft voor mij zoveel betekend. Dankzij jullie voel ik me thuis. Ik heb mijn plek gevonden in Nederland, door mijn werk, maar ook door de vriendschappen. Ik ga nog steeds om met een voormalige medecursist.” Een belangrijke ervaring was de interculturele lunch, die STEP jaarlijks organiseert. Yenni werd gevraagd om iets uit haar land van herkomst te bereiden. “In Venezuela kookte ik bijna nooit, maar ik ging op zoek naar een recept van arepa’s en begon te experimenteren.” Arepa’s zijn gevulde of niet gevulde broodjes gebakken van gekookt maïsmeeldeeg en worden veel gegeten in Venezuela. “Mijn handen hebben toen zoveel geleerd. Het was een leuke activiteit in een donkere tijd voor mij.”

Arepa’s en taarten

Die eerste arepa’s vormden het begin van een nieuw hoofdstuk. Wat begon als een experiment in de keuken, groeide uit tot een passie, en een carrière. Tegenwoordig runt Yenni haar eigen cateringbedrijf, is ze leidinggevende bij het Proeflokaal Enjoy & Learn in Arnhem en organiseert zij samen met haar zoon Latijns-Amerikaanse evenementen. En dat is nog niet alles. Tijdens de coronatijd ontdekte ze ook haar talent voor bakken en decoreren: taarten, feestversiering, bloemen, ballonnen. “Ik had geen idee dat ik talent had voor deze dingen, maar ik ben er echt goed in.”

Al doende leer je

De weg was niet altijd makkelijk. Yenni volgde taal-, schrijf- en spreeklessen bij STEP, deed vrijwilligerswerk en werkte om geld te verdienen. Ze begon een opleiding tot zorgassistent, maar ontdekte dat dat niet bij haar paste. Ze stapte over naar de horeca en vond daar haar plek. Ze las veel Nederlandse boeken en zei zelfs tegen haar man: “Geen Spaans meer met mij praten, alleen Nederlands!”

Wat mij blij maakt

Yenni straalt wanneer ze praat over haar werk. “Wat bij mij past? Leuke dingen doen voor andere mensen. Dat maakt hen blij en daardoor word ik zelf ook blij.”

Mijn advies aan nieuwkomers

Yenni’s advies aan nieuwkomers is simpel maar krachtig: “Blijf in contact met Nederlanders, maar ook met je origines. Op die manier groeit er iets nieuws.”

Trashure taarten, een sociale bakkerij met impact

Taarten maken van 'geredde' ingrediënten

Trashure Taarten is een duurzame en sociale bakkerij in Nijmegen, opgericht door Jeanne van Ittersum en haar partner Anton. De bakkerij maakt taarten van 'geredde' ingrediënten – voedsel dat anders zou worden weggegooid – en biedt werkgelegenheid aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dankzij samenwerkingen met organisaties zoals WerkBedrijf Rijk van Nijmegen en STEP krijgen deelnemers de kans om werkervaring op te doen en door te groeien naar betaald werk.

Een zelfstandige toekomst zonder uitkering

Trashure Taarten heeft tien vaste medewerkers en dertig mensen die tijdelijk meewerken via projecten en inburgeringstrajecten. De taken zijn divers: van bakken tot administratie en logistiek. Het doel is om iedereen op maat te begeleiden richting een toekomst zonder uitkering.

Het begon met een stage

De samenwerking met STEP begon met een stage en groeide uit tot een structureel partnerschap. Nicole, een deelnemer van STEP, begon als vrijwilliger en groeide uit tot vaste administratieve kracht. Dit

succesverhaal laat zien dat Trashure Taarten kijkt naar talenten en ambities en daarop de functies afstemt.

Samen blijven samen zoeken naar mogelijkheden

“Onze ervaringen met STEP zijn heel positief”, zegt Jeanne. “De persoonlijke begeleiding van de deelnemers maakt echt het verschil. We zien dat dit traject werkt: mensen doen ervaring op en stromen daarna door naar passend werk. Wat ik zo waardeer aan STEP is dat ze echt kijken naar de persoon en naar wat iemand nodig heeft. Dat maatwerk is cruciaal.”

Gebalanceerd groeien

“We zijn als bakkerij sterk gegroeid en blijven uitdagingen tegenkomen. De balans tussen sociale begeleiding en zakelijke continuïteit vraagt steeds aandacht. Toch blijven we ons inzetten voor werkgelegenheid voor mensen die dat nodig hebben. De samenwerking met STEP helpt daarbij.”

”

Ik vind STEP erg belangrijk voor het leren van de taal!

Huda

”

STEP is belangrijk voor mij omdat ik hier heel veel Nederlands leer. Nederlands leren is belangrijk voor mij. Ik heb bij STEP hele goede leraren ontmoet. Ik ontmoet mensen uit verschillende culturen. Ik ben hier heel blij mee. Hartelijk dank.

Muzeyyen

Blij in Nederland

Fatime, gevlucht uit Turkije

In 2019 kwam Fatime naar Nederland. Daarvoor had zij vijf jaar in een Turkse gevangenis doorgebracht. Zij was opgepakt omdat zij socialiste is en had meegedaan aan een hongerstaking tegen de regering. Ze was werkzaam als laborant in een ziekenhuis. Maar toen zij vrij kwam en naar Nederland kon vertrekken, heeft zij dat gedaan.

Via mijn broer

Via Ter Apel en diverse andere opvanglocaties belandde zij eerst in het asielzoekerscentrum (AZC) Grave. Sinds drie jaar woont zij bij haar broer in de buurt. Ze heeft veel contacten met zowel Nederlandse als Turkse mensen. Haar broer, die hier al langer woont, raadde haar aan om naar STEP te gaan voor taalles. Vanaf het begin vond zij het contact met de organisatie heel prettig. Iedereen was erg vriendelijk en de les was dicht bij haar huis. En het is ook fijn dat STEP niet zo duur is, want ze betaalt de cursus zelf. Ze volgt nu lessen op weg naar ERK-niveau B1.

Aardige docenten

De meeste cursisten zijn een stuk jonger dan Fatime (58), maar dat maakt haar niets uit. Ze vindt het leren en het sociale contact erg fijn. Er zijn wisselingen bij de docenten, maar dat geeft niet; ze zijn allemaal aardig en helpen de cursisten goed.

Het gaat niet vanzelf

Toch gaat dat leren van de Nederlandse taal niet vanzelf. De woordvolgorde is zo verschillend van het Turks en kan in het Nederlands op zoveel manieren! Extra lastig is dat zij geen Engels spreekt. En dan heeft Fatime ook nog een beperking, waardoor zij niet zo snel meer leert en wel snel vergeet. Dat is het gevolg van een hersenbeschadiging, die zij in de gevangenis opliep.

Altijd bezig

In de lessen wordt veel aandacht besteed aan spreken en luisteren. Dat is belangrijk, denkt Fatime. In vorige cursussen ging het veel over grammatica, maar ze wil vooral met mensen kunnen praten. Dat oefent zij ook in haar taken als vrijwilliger bij het buurthuis. Zij schenkt koffie en praat met de gasten, voornamelijk oudere mensen.

Dat vindt ze erg leuk om te doen. Ook is ze actief bij het Oranje Fonds. Ze houdt niet van stilzitten.

Altijd doorgaan met leren

Fatime is heel blij dat ze in Nederland is en sinds kort het Nederlandse staatsburgerschap heeft! Het leven hier is rustig en de mensen zijn meestal vrolijk. De taal is nog lastig, maar Fatime wil actief blijven en altijd doorgaan met leren.

Meteen aan de slag met taal

Ingmar, een polyglotte taaldocent

Sinds 2018 is Ingmar actief als vrijwilliger bij STEP. Hij heeft 34 jaar gewerkt als maatschappelijk werker en begeleidde daarin vooral vluchtelingen. Dankzij zijn talenknobbel vindt hij snel aansluiting bij anderstaligen. Ingmar heeft zijn woordje klaar in onder meer Papiaments, Perzisch en Arabisch.

Het informele en kleinschalige

“STEP spreekt mij erg aan door de informele en kleinschalige aanpak. Ik hou van taal en van contact met mensen uit verschillende landen. Voor nieuwkomers is het begin in Nederland vaak onzeker. Bij STEP vinden ze afleiding en een ontspannen sfeer. Door de taal te leren, beginnen ze met integreren en maken ze kennis met de Nederlandse cultuur. Het lesmateriaal gaat onder andere over de Nederlandse gewoontes, bijvoorbeeld man-vrouwverhoudingen, religie en levensbeschouwingen, feestdagen, openbaar vervoer en hoe je met een huisarts praat.”

Sneller onderdeel van de samenleving

“Het is belangrijk om direct te beginnen met het leren van de taal als

je in een ander land komt wonen. Dat geldt voor migranten, maar zeker voor vluchtelingen. Door de taal te leren, voel je je sneller onderdeel van de samenleving.” Sinds zomer 2023 geeft Ingmar les aan vluchtelingen en ongedocumenteerden. “Ik vond het best spannend om te beginnen met mijn huidige groep van twaalf cursisten, allemaal met verschillende achtergronden.”

Instabiele situatie

“Deze cursisten moeten hun lessen vaak op het laatste moment annuleren. Ze hebben afspraken met advocaten of met de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), kampen met psychische problemen of krijgen plotseling te horen dat ze de opvang moeten verlaten. Dat alles zorgt voor veel onrust. Zo kreeg een cursist tijdens de les een bericht dat hij de volgende ochtend Nijmegen moest verlaten. Dat raakt natuurlijk de hele groep.”

Ik denk dat ik mensen met problemen goed kan helpen

Michael, gevlucht uit Sierra Leone

Michael is 33 jaar en gevlucht uit Sierra Leone. Hij verblijft in het AZC. Michael volgt taallessen bij STEP.

Via een lange omweg naar Nederland

“In 2018 ben ik gevlucht uit mijn land. Het was voor mij gevaarlijk. Ik ben via Guinea, Mali, Rusland en Malta uiteindelijk in Nederland terechtgekomen. In Malta was ik dakloos en voelde ik me onveilig. De mensenrechten werden er slecht nageleefd. De Dublinprocedure is afgerond en ik wacht nu op het eerste gesprek met de IND. Weet je, ik was in Sierra Leone kindsoldaat, ik was 10 jaar oud...”

Mijn eerste echte lessen in Nederland

“Bij STEP volg ik mijn eerste echte Nederlandse lessen. Op het AZC wordt wel af en toe les gegeven, maar dat was onregelmatig en weinig gestructureerd. Het is voor mij heel prettig om twee keer per week les te hebben. De leraar is erg goed en behulpzaam. Ik weet dat er een grote wachtlijst is, daarom was ik extra blij toen jullie belden dat er een plek voor mij was vrijgekomen.”

Vrijwilligerswerk

“Ik werk als vrijwilliger bij Bindkracht10, een maatschappelijke organisatie in Nijmegen. Ik help de vluchtelingen van de noodopvang. Wij regelen kleding, spelen met de kinderen en coachen bij het voetbal. Ik wil graag iets betekenen voor anderen. In Sierra Leone werkte ik voor het Rode Kruis en voor Caritas. Ik wil graag sociaal werker worden in Nederland. Ik denk dat ik mensen met psychische problemen goed kan helpen, omdat ik weet hoe dat voelt.”

Meer lessen voor vluchtelingen en ongedocumenteerden

Op de vraag of Michael tips heeft antwoordt hij: “Geef nog meer lessen voor vluchtelingen en ongedocumenteerden! Er is zo veel behoefte aan. In het AZC hoor ik van veel mensen dat zij ook graag mee zouden willen doen.”

Restaurant of pottenbakkerij

Maruf, chef-kok uit Bangladesh

Maruf komt uit Bangladesh en woont sinds februari 2022 in Nederland. Hij werkt als chef-kok in een Indiaas restaurant in Nijmegen, waar hij zes dagen per week in de keuken staat. Op zijn werk sprak en spreekt hij weinig Nederlands, omdat zijn collega's dezelfde taal spreken als hij.

Activiteiten bij STEP

Marufs werkgever wees hem destijds op de taallessen bij STEP. In mei van dat jaar startte hij als beginner in een taalgroep. Ook volgde hij een cursus digitale vaardigheid. Daarnaast volgde Maruf een uitspraaktraining, verzorgd door een stagiaire van HAN-opleiding logopedie, en deed hij mee aan een taalcoachingstraject. Dat vond hij heel waardevol. "We gingen wandelen, naar de bibliotheek en spraken veel met elkaar. Dat helpt mij echt om beter te leren spreken." Hij hoopt nog eens een taalcoach te krijgen, zodat hij extra kan blijven oefenen. Sinds oktober 2023 volgt ook zijn vrouw Sinthea lessen bij STEP.

Mijn motivatie

De motivatie om Nederlands te leren is duidelijk: "Ik woon en werk

hier, dus het is belangrijk dat ik de taal goed spreek." Hij vindt grammatica lastig, maar doet zijn best om huiswerk te maken en tijd vrij te maken voor de les. De onderwerpen in de lessen vindt hij leuk, vooral praktische dingen, zoals het openbaar vervoer.

Culturele verschillen

Maruf waardeert de hulp van de docenten en vertelt enthousiast over zijn ervaringen met culturele verschillen. "In Nederland begint een werkdag in de horeca pas om twee uur 's middags. In Bangladesh startten we al om acht uur 's ochtends. En hier moet je eerst bellen voordat je bij iemand langsgaat. Dat kende ik niet, maar ik vind de mensen hier heel aardig en behulpzaam. De culturele mix in Nederland vind ik erg mooi."

Pottenbakken

Vrije tijd heeft Maruf weinig door zijn drukke werk en de Nederlandse lessen. Toch is er een oude hobby waar hij graag weer tijd voor zou willen maken: pottenbakken. Zijn vader had een pottenbakkerij en Maruf hielp hem daar vroeger vaak bij. "Ik zou het graag weer oppakken, om net zulke mooie keramiek te kunnen maken als mijn vader."

Toekomstdromen

Voor de toekomst heeft Maruf grote dromen. Hij wil eind van het jaar starten met zijn inburgeringsexamens. Zijn grootste wens? "Legaal in Nederland blijven wonen, een veilig en gezond leven leiden en ooit een eigen restaurant beginnen. Of misschien zelfs een eigen pottenbakkerij."

Samen in actie

Emine van Bindkracht10

Emine werkt als sociaal werker bij Bindkracht10 en zet zich in om de zelfredzaamheid van mensen te vergroten. STEP en Bindkracht10 werken inmiddels al vier jaar samen aan projecten waarin taal en praktijk worden gecombineerd. Een succesvol voorbeeld daarvan is de naaigroep. Deze groep is uitgegroeid tot een hechte gemeenschap waarin vrouwen niet alleen naaivaardigheden leren, maar ook sociale contacten opdoen en hun Nederlands oefenen.

Meer dan een naaigroep

“De naaigroep is ontstaan vanuit een concrete behoefte. STEP merkte dat veel cursisten belangstelling hadden voor een naaicursus. Ik zorgde voor de locatie, de materialen en de naaimachines. Binnen twee maanden draaide de groep. Het gaat niet alleen om naaien, maar ook om ontmoeting, gesprekken over opvoeding en maatschappelijke thema's. Deelnemers uit allerlei landen oefenen samen Nederlands en bouwen aan hun zelfvertrouwen. De groep is zo populair dat er inmiddels een wachtlijst is. We kijken naar uitbreiding, maar dat hangt af van budget en beschikbare ruimtes.”

Samen bruggen bouwen

“Als ik aan STEP denk, denk ik aan actie. Men handelt snel en doeltreffend. Het contact is laagdrempelig en energiek. Wanneer een cursist iets wil doen, maar de taal nog niet goed spreekt, kijken we samen wat mogelijk is binnen Bindkracht10. Is er iets dat meteen kan? Dan regelen we dat. Zo bouwen we samen bruggen en creëren we kansen.”

Praktisch en positief

“Wat ik waardeer aan STEP is de positieve energie en de praktische aanpak. De samenwerking verloopt soepel en effectief, en dat zie je terug in de resultaten. De naaigroep is daar een mooi voorbeeld van: een klein idee dat uitgroeide tot een plek waar vrouwen elkaar helpen en groeien, in vaardigheden en zelfvertrouwen.”

Beste STEP,

Date: 24-03-2025.

Mijn naam is Toohid. Ik schreef het verhaal
omdat ik mijn mening ^{op schrijf} oversteed. hoe leer
in de Nederland Taal.
Ik volg Nederland Les omdat verbeteren
van de Nederland Taal. en betenen te
intergreren te communiceren met anderen
de Nederland taal.
Ik wil zelf dingen regelen. en ook contact
maken met mijn buren.
Wanneer mijn niveau A-2 klaar is dan ik
inburgering examen maken en deze heel
belangrijk voor mijn.

Hertelijk bedankt voor als.

T. Rahman.

Gonny en Jos, twee drijvende krachten in Hatert

Computerlessen in bibliotheek Hatert

STEP en de Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid werken al zo'n tien jaar samen in Hatert. De bibliotheek stelt haar locatie en laptops beschikbaar, terwijl STEP er computerlessen verzorgt. Gonny en Jos zijn al jaren de drijvende krachten achter deze lessen.

Voortaan leuke dingen doen

Gonny: "Toen ik met prepensioen ging, dacht ik: nu ga ik allemaal leuke dingen doen. Ik zag een advertentie van STEP voor vrijwilligers en inmiddels werk ik al vijf jaar als docent digitale vaardigheden, samen met gezellige collega's. In mijn werk had ik ook veel met computers te maken, en ik vind het leuk om mensen te helpen de basis onder de knie te krijgen. Soms, bijvoorbeeld bij een les over internetveiligheid, is het best intensief. Dan wil je echt zeker weten dat wat je vertelt ook goed overkomt. Na vier uur lesgeven ben ik dan ook wel moe."

Tegenwoordig gaat alles digitaal

Jos, al zeven jaar vrijwilliger, vult aan: "Mijn motivatie is dat digitale vaardigheden tegenwoordig onmisbaar zijn. Je kunt bijna niets meer

persoonlijk regelen; alles gaat digitaal. Onze cursisten hebben vaak moeite met de basis, zoals het bedienen van een muis. Ik vind het leuk om hen daarin wegwijs te maken. Echt leuk werk."

Gezellige mix van culturen

Gonny: "De culturele mix is zo leuk. Er is onderling veel interesse en er wordt flink uitgewisseld. Het is echt een sociaal gebeuren in de groep. Een anekdote: soms leren mensen ook woorden als ze bijvoorbeeld oefenen met computeropdrachten. Laatst moesten de cursisten bijvoorbeeld een boodschappenlijstje maken en ik gaf ze de ingrediënten. Daar stond zuurkool bij. Een cursist vroeg: 'Wat is dat?' Je staat er niet altijd bij stil dat iets als zuurkool in veel andere landen onbekend is."

Waar we het voor doen

Gonny en Jos vinden het werk leuk, dankbaar en nuttig. Op de vraag waar ze het voor doen zeggen ze in koor: "Voor de cursisten!"

Niet meer bang voor computers

Wat zeggen de cursisten zelf over de lessen? "Ze geven aan dat ze niet meer 'bang' zijn voor computers en veel hebben geleerd. De meeste deelnemers leren langzaam, maar er blijft altijd wel iets hangen. Ook degenen die minder snel vooruitgaan, doen nieuwe kennis op."

De maandagochtend van Huub

Al veertien jaar fietsdocent

“In het voor- en najaar begint mijn week op maandagochtend al veertien jaar lang met de fietsles voor nieuwe Nederlanders. Hoewel ik vijftien jaar geleden al fietsles wilde geven bij het toenmalige I(nternationale) V(rouwen) C(entrum), was dat voor mannen toen nog niet mogelijk. Alleen vrouwen mochten vrijwilliger worden bij IVC. Maar in 2011 – ik was net met pensioen – was het toegestaan dat mannen er ook vrijwilligerswerk mochten doen. Dus inmiddels geef ik al bijna 14 jaar fietsles. Later, na de fusie tussen IVC en Intercity, bleef ik met veel plezier en enthousiasme, samen met de andere fietsdocenten, fietslessen geven aan (meestal) vrouwen, oorspronkelijk afkomstig uit allerlei ‘buitenlanden’.”

Fietsen opent een nieuwe wereld

“Elke keer opnieuw realiseer ik me wat een belangrijke en dankbare bijdrage ik kan leveren aan de zelfstandigheid en mobiliteit van deze vrouwen. Wat voor ons de gewoonste zaak van de wereld is, zoals met de fiets naar de stad, naar de markt gaan, de kinderen naar school brengen of gewoon lekker tochtjes maken, zo opent fietsen voor hen een volledig nieuwe wereld.”

Een Chinese dame

“Enkele prachtige en grappige ervaringen in al die jaren illustreren dit. Een mevrouw uit China, die, voordat ze naar haar werk ging, naar de fietsles kwam met een dikke stapel boeken op haar bagagedrager, omdat ze graag met haar kind achterop wilde leren fietsen. Omdat ze haar kind niet kon meenemen naar de les verving ze het gewicht door boeken. Zij was zo fanatiek dat ze, toen de lessen in de winterstop stillagen, me vroeg om met haar in de Goffert te gaan oefenen. Ik wist hoe belangrijk het voor haar was en ging met haar mee. Toen ze, nog net voordat de kerstvakantie voorbij was, daadwerkelijk met haar kind achterop kon fietsen, was ze zo blij, dat ik als dank een mooie Chinese sjaal van haar kreeg.”

Een Franse dame

“Een andere mooie herinnering: de Franse mevrouw die in Nijmegen kwam wonen en erachter kwam dat je in Nederland, naast het leren van de taal, ook moet kunnen fietsen om ‘volwaardig’ mee te tellen. De fietslessen van STEP waren voor haar de opstap naar meer vrijheid, onafhankelijkheid en fietsplezier met de kinderen. Na jaren kom ik haar nog regelmatig in de stad tegen of samen met de kinderen en haar man fietsend in de Ooij. Vaak hebben we een korte babbel en benadrukt ze steeds weer wat de fietslessen voor haar betekend hebben.”

Vele herinneringen

“Ik zou nog talloze andere ervaringen kunnen vertellen. Wat voor mij blijft is het plezier en het enthousiasme om door te gaan met de fietslessen zo lang maar enigszins mogelijk is.”

Ik leer ook van de cursisten

Piet, vrijwilliger sinds 2015

Voor zijn pensioen werkte Piet in het onderwijs. Hij gaf les in meerdere vakken aan diverse groepen. In 2015 werd hij vrijwilliger bij STEP, als taaldocent.

Zoveel culturen

Piet vertelt: “Zoveel culturen, zoveel verschillende mensen... Je zou niet begrijpen dat er wereldwijd zoveel conflicten zijn. Want bij STEP komen al die mensen samen en er zijn nooit problemen. In mijn groep van dertien cursisten zijn bijna evenveel verschillende culturen vertegenwoordigd en er is nooit wrevel.”

Sociaal contact erg belangrijk

“Voor mijn cursisten is sociaal contact erg belangrijk. Voor mij ook, ik wil niet thuis blijven zitten. Ik voel dat de cursisten mij waarderen. Je leert ze iets, maar je leert ook veel van hen. Ook het contact met andere vrijwilligers is plezierig. Rondom de lessen en in de pauze maken we een praatje en we ontmoeten elkaar tijdens studie- en ontmoetingsbijeenkomsten. Als vrijwilligers vormen we een divers en enthousiast gezelschap.”

”

STEP is belangrijk voor mij omdat het is gezellig met mijn klasgenoten.

Verviers

”

*Ik ga drie dagen naar school. Mijn docent is heel aardig. Ik vind het heel leuk om bij STEP te studeren.
Groetjes!*

Buthaina

Ik moet eigenlijk in het Nederlands gaan denken

Tanya, gevlucht uit Oekraïne

Tanya kwam drie jaar geleden uit Oekraïne naar Nederland. Vrienden die hier al eerder waren, leerden Nederlands bij STEP en zeiden dat het goede lessen waren. Ze wil graag de taal leren om andere mensen te kunnen verstaan en met hen te praten. Ook wil ze graag steeds iets nieuws leren, om zichzelf te blijven uitdagen. Bovendien zitten haar kinderen op een Nederlandse school en wil zij begrijpen wat zij doen. Ze volgt nu lessen op weg naar B1. Het moeilijkst van de Nederlandse taal vindt zij de woordvolgorde. “Die is zo anders dan in mijn eigen taal. Als ik probeer een zin naar het Nederlands te vertalen, gaat het fout. Ik moet eigenlijk in het Nederlands gaan denken.”

Nieuwe vrienden

De lessen bij STEP vindt Tanya heel leuk. De docenten zijn goed en heel vriendelijk. De klas is heel gezellig en ze heeft er vrienden gemaakt. Die ziet ze ook buiten de lessen. Contact met anderen vindt zij heel belangrijk.

Aangepast tempo

Thuis leren vindt Tanya wel lastig, door de kinderen en omdat ze werkt.

De docent weet dat de meeste cursisten niet veel tijd hebben en geeft daarom niet zoveel huiswerk. Het tempo ligt niet hoog, maar dat is wel goed. Het past bij haar situatie. “In de vier uur les per week kan ik genoeg leren”, zegt Tanya.

Verskillende werkvormen en docenten

De lessen zijn heel leuk en afwisselend, met spelletjes en verschillende werkvormen. Ook is het goed dat er twee docenten zijn. Die zijn verschillend, dus je krijgt meer soorten informatie en leert luisteren naar andere stemmen en manieren van praten.

Door de fietslessen durf ik meer te fietsen

Naast de taallessen, volgt Tanya ook fietslessen. Ze was niet gewend te fietsen. Toen ze het zelf een keer ging proberen, is ze gevallen. Daarom loopt ze naar veel afspraken of neemt de bus, als het te ver is. Maar door de fietslessen durft ze nu al wat meer. Ze vindt het ook belangrijk om de verkeersregels goed te kennen. En de fietsdocent is heel aardig en behulpzaam.

Leuke en leerzame uitjes

Wat ook heel leuk en leerzaam is aan STEP zijn de excursies die ze organiseren, aldus Tanya. “We bezoeken musea, de raadzaal van het stadhuis of gaan samen picknicken.”

Beeldend kunstenaar en nagelstylist

Op het moment werkt Tanya in een schoonheidssalon als nagelstyliste, maar zij is opgeleid tot beeldend kunstenaar in diverse kunstvormen. Ze kan bijvoorbeeld tekenen, schilderen en keramiek maken. Als zij beter Nederlands spreekt, zou ze daar graag les in gaan geven.

Oog voor detail

Dat zij een goed oog voor beelden heeft, blijkt als er tijdens het interview een foto van haar wordt gemaakt. Ze wijst op een lelijk stuk radiator aan de zijkant van de foto en vraagt of die opnieuw genomen kan worden. Het was ons niet opgevallen, maar ze heeft helemaal gelijk.

Via vrijwilligerswerk naar een betaalde baan

Snehal uit India

Snehal is 38 jaar, komt uit India en woont sinds 2014 in Nijmegen met haar man en dochtertje. In India behaalde ze een bachelor in personeel en arbeid. In 2019 volgde ze korte tijd taal- en fietslessen bij STEP. Ook sprak ze wekelijks af met een taalcoach. Tijdens de coronaperiode ging Snehal tijdelijk aan het werk in een magazijn. In 2023 keerde ze terug naar STEP. Begin 2025 vond ze via STEP betaald werk bij Trashure Taarten.

Ervaring opdoen

“Het magazijnwerk was leerzaam, maar ik wilde graag aan de slag in mijn eigen vakgebied. Daarvoor moest ik mijn Nederlands verbeteren en praktijkervaring opdoen. In 2023 meldde ik me opnieuw aan bij STEP. Later begon ik als vrijwilliger op het secretariaat. Dat was spannend: ik vond het lastig om de telefoon op te nemen. Ik was bang dat ik mensen niet zou verstaan, of zij mij niet. Maar al doende leerde ik rustig praten, goed luisteren, en zeggen wanneer ik iets niet begreep.”

Stap voor stap meer verantwoordelijkheid

“Langzaam kreeg ik meer taken. Ik werkte nauw samen met collega's

en had veel contact met andere vrijwilligers en deelnemers. Dat was ontzettend leerzaam. Ik was gewend om met de Engelstalige versie van Microsoft Office te werken. Bij STEP leerde ik de Nederlandstalige versie gebruiken. Mijn taalvaardigheid ging met sprongen vooruit. Ik bereid me nu voor op het Staats-examen Nederlands als tweede taal, programma I (ERK-niveau B1).”

Administratief werk

“Sinds februari 2025 heb ik een betaalde baan: administratief werk, 18 uur per week. Dat is goed te combineren met de zorg voor mijn dochter. Mijn trajectbegeleider Rachida werd benaderd door een organisatie die iemand zocht voor administratief werk. Ze dacht meteen aan mij. Toen ging het snel: een sollicitatiegesprek, een goede klik en ik kon beginnen.”

Afscheidswoord

Snehal was een waardevolle kracht op de administratie van STEP. We konden op haar rekenen. Haar vriendelijkheid en behulpzaamheid maakten haar tot een fijne collega, die we gaan missen.

Gemotiveerde mensen die vooruit willen

Maria van Het Gouden Hart

Maria is coördinator welzijn en activiteiten in een woonzorgcentrum van Het Gouden Hart. Regelmatig doen deelnemers van STEP vrijwilligerswerk bij deze organisatie. Maria begeleidt hen op de werkvloer.

Vrijwillig aan de slag in de ouderenzorg

“Ik ben heel blij met de vrijwilligers via STEP. Het zijn stuk voor stuk gemotiveerde mensen die vooruit willen in Nederland. Wat ik bijzonder vind, is dat bijvoorbeeld een alleenstaande moeder naast haar Nederlandse lessen ook nog tijd maakt om vrijwilligerswerk te doen. Dat vraagt van ons als organisatie extra tijd en aandacht voor begeleiding, maar dat doen we graag. We zien de maatschappelijke waarde en de toegevoegde waarde voor onze eigen organisatie.”

Stof tot nadenken

“Het komt weleens voor dat collega's het vreemd vinden om samen te werken met iemand met een migratieachtergrond. Dan ga ik met hen in gesprek. Ik vraag wat ze ervan vinden dat iemand in zijn vrije tijd hier komt werken, zonder ervoor betaald te krijgen, enkel om te leren.

Dat zet vaak aan tot nadenken. Als organisatie hebben we daarin nog stappen te zetten, maar dat is niet erg. Verandering kost tijd.”

Niet denken in afkomst, maar in mensen

Voor de liefde

“Mijn naam is Andrea, ik ben geboren in Hongarije. In 2007 ben ik naar Nederland gekomen voor de liefde.”

Mijn parcours

“Zelf heb ik Nederlands geleerd en uiteindelijk het Staatsexamen Nederlands als tweede taal, programma II, gehaald. Ik heb een tweedegraads lesbevoegdheid Engels en jarenlang Engels gegeven in het middelbaar beroepsonderwijs. Door mijn werk werd mijn Nederlands steeds beter. Sinds 2021 werk ik als zzp’er bij de universiteit, waar ik ‘Social Dutch’ geef aan beginners met ERK-niveau A1 en A2. Inmiddels volg ik ook een docentenopleiding Nederlands als tweede taal in Utrecht. In dat kader loop ik stage bij STEP.”

Meer dan taalonderwijs

“Radboud in’to Languages raadde STEP aan als stageplek. De belangrijkste redenen? Kleine groepen op één niveau, goede begeleiding, een overzichtelijke administratie en een uitgebreide bibliotheek. Maar ook het maatschappelijke doel sprak me aan. STEP biedt namelijk veel meer dan alleen taallessen. Zij helpt mensen echt bij hun

integratie in de samenleving. Het gaat om taal en om impact maken. STEP sluit perfect aan bij mijn visie: niet denken in afkomst, maar in mensen.”

Leren schakelen

“Mijn ervaring ligt vooral bij hoger opgeleiden, dus het begeleiden van praktisch opgeleide cursisten was nieuw voor mij. Maar ik heb er veel van geleerd. Je moet je manier van werken aanpassen. Hoe eenvoudiger je iets uitlegt, hoe beter het wordt begrepen. En wat voor mij vanzelfsprekend is, is dat lang niet altijd voor anderen.”

Wat ooit een zwakte leek, is nu een kracht

“Eerst wil ik mijn opleiding afronden. Daarna blijf ik graag Nederlandse les geven. Ik weet uit eigen ervaring hoe moeilijk het is om de taal te leren en je plek te vinden in de Nederlandse maatschappij. Wat vroeger een zwakte leek, is nu juist mijn kracht: ik begrijp de uitdagingen van mijn cursisten en kan hen daardoor beter helpen. En dat doe ik met veel plezier.”

”

STEP is een leuke school. Ik heb hier mijn Nederlandse taal verbeterd. STEP is gezellig. Dankjewel voor alles.

Alexandra

”

STEP is belangrijk voor mij om mijn taal te ontwikkelen en om te leren hoe het leven is in Nederland. Groetjes!

Yohana

Het verhaal van Ranim en Hanneke

Ranim uit Libanon

Ranim is afkomstig uit Libanon. Eind 2022 is zij gestart met taallessen bij STEP. Vanaf september 2024 volgde ze enkele maanden een intensieve taalcursus bij het ROC. Sinds april 2025 is Ranim weer terug bij STEP.

Rustiger gevoel

“In mijn land van herkomst, Libanon, heb ik wiskunde gestudeerd en werkte ik als docent. Toen ik in 2022 begon bij STEP, sprak ik geen Nederlands. Met twee keer per week taallessen bereikte ik na anderhalf jaar bijna ERK-niveau B1. Daar ben ik trots op! Daardoor begrijp ik beter wat er om mij heen gebeurt. Ik voel me rustiger nu ik de taal steeds beter beheers en mijn zelfvertrouwen is gegroeid.”

Nog sneller vooruit dankzij activeringscoach Hanneke

“Sinds ik afsprek met mijn activeringscoach Hanneke, is mijn Nederlands nog sneller verbeterd. Het een-op-eencontact werkt erg goed. Na afloop van onze bijeenkomsten schrijf ik een verslag, waardoor ook mijn schrijfvaardigheid vooruitgaat. Elke week zie ik mijn vooruitgang.”

Het onderwijs in

Ranim is enthousiast, vrolijk, gemotiveerd en gedreven. Naast het volgen van taallessen neemt ze deel aan sportactiviteiten en doet ze mee aan het activeringsproject *Maak werk van participatie*. In dat kader is ze begonnen als ondersteunende kracht in het basisonderwijs, en dat bevalt haar erg goed. “Mijn uiteindelijke doel is om in Nederland in het onderwijs te werken. Dit is een eerste stap.”

Het belang van een goede koppeling

Hanneke, de activeringscoach van Ranim, deelt haar ervaringen: “Sinds eind 2023 ben ik vrijwilliger bij STEP. Ik vind het leuk om met taal bezig te zijn. Voordat ik als activeringscoach begon, voerde ik eerst een aantal voorbereidende gesprekken met de trajectbegeleider.” Ranim was de eerste deelnemer die ik begeleidde. Omdat zij goed Engels spreekt, was het in het begin een uitdaging om het gesprek steeds terug te brengen naar het Nederlands. Als ondersteuning gebruikte ik onder andere spreektaalboekjes. Aanvankelijk was het zoeken naar geschikte gespreksonderwerpen. Voor elke ontmoeting bereidde ik een onderwerp voor, zodat ik het gesprek kon leiden en structureren. Naarmate je elkaar beter leert kennen, gaat dat vanzelf.

Met Ranim klikte het meteen. Ze is vrolijk en gemotiveerd en pikt alles snel op. Een goede koppeling is ontzettend belangrijk!”

Hoe kun je zulke lekkere koekjes bakken zonder recept?

Brigitte, vrijwilliger sinds 2017

Brigitte is sinds 2017 vrijwilliger bij STEP. Ze heeft een achtergrond als leerkracht in het basisonderwijs en werkte daarnaast mee aan grote evenementen zoals de Wandelvierdaagse, de Zevenheuvelenloop en de Nacht van de Vluchteling. Tegenwoordig geeft ze schrijfles bij STEP.

Via de Vrijwilligerscentrale

“Via de Vrijwilligerscentrale zag ik een oproep van STEP. Ik dacht meteen: dit is iets voor mij! In 2017 ben ik begonnen. Even nam ik pauze om les te geven aan kinderen in de noodopvang, maar daarna keerde ik terug en viel ik weer in bij verschillende groepen. Sinds 2024 heb ik opnieuw een eigen groep. Dat is een schrijfgroep, waar ik veel plezier aan beleef.”

Energie door wisselwerking

“Ik geef graag les bij andere groepen, maar mijn eigen groep voelt echt als mijn plek. De wisselwerking met cursisten geeft me energie. Ik probeer altijd aan te sluiten bij wat er in de groep leeft.”

Leesplezier stimuleren

Brigitte's groep deed mee aan het project *Bloeilezing*, bedoeld om leesplezier te bevorderen. “Ik heb geleerd hoe belangrijk het is om lezen op een eenvoudige en vaste manier in de les op te nemen, bijvoorbeeld door elke les te beginnen met een kort stukje lezen. Eerst voorlezen en daarna samen lezen in makkelijke taal werkt heel goed. Het is mooi als je het plezier in lezen kunt overbrengen.”

Doorzettingsvermogen, kooktalent en een goed geheugen

“Ik zou mijn groep graag nog een extra lesmoment per week gunnen. Veel deelnemers zijn ouder en vergeten snel. Maar ik heb diepe bewondering voor hun doorzettingsvermogen en hun kookkunsten. Soms denk ik: hoe is het mogelijk dat ze zulke heerlijke koekjes kunnen bakken zonder recept? Ze moeten wel een fantastisch geheugen hebben.”

Stap in een andere wereld

“STEP vergroot je wereld. Je ontmoet mensen met een heel ander leven. Dan realiseer je je opnieuw wat een rijkdom het is om te kunnen lezen en schrijven. Het is schrijnend dat sommigen daar in hun jeugd geen toegang toe hadden. Wie weet wat zij anders hadden bereikt. STEP zit vol kwaliteit. Er zijn hier echt heel goede docenten.”

Een actieve dame

Hamdiye uit Turkije

Hamdiye komt uit Turkije en woont pas een paar jaar in Nederland. Zij volgt nu voor het derde jaar taallessen bij STEP. Ze is nieuwsgierig en wil graag heel veel leren.

Zij is nu mijn vriendin

Hamdiye is een actieve dame. Om extra te oefenen met de Nederlandse taal gaat Hamdiye naast de lessen bij STEP naar het taalcafé van de bibliotheek. “Ik spreek ook nog iedere woensdag af met mijn vroegere taalcoach”, vertelt Hamdiye. “Zij is nu mijn vriendin. Samen drinken we koffie en praten we Nederlands.”

Onder zeeniveau

Verder heeft STEP Hamdiye in contact gebracht met het zwembad voor zwemles. Hamdiye legt uit: “Een groot deel van Nederland ligt onder de zee en daarom moet ik leren zwemmen.”

Afspelden en inkorten

Iedere woensdagochtend geeft Hamdiye samen met Hanan naailes aan een groep enthousiaste dames. Zij leren de groep hoe stoffen af te

spelden en kleding in te korten. Hamdiye is van huis uit kleermaakster en vindt het leuk om haar kennis en ervaring met anderen te delen.

Naar de rechtbank

Hamdiye heeft meegedaan aan het STEP-project *Democratie in de praktijk*. Dit project bestaat onder andere uit een workshop over de Nederlandse rechtsstaat en een excursie naar Rechtbank Gelderland in Arnhem. “Door de workshop heb ik veel nieuwe woorden geleerd: Officier van justitie, respect, situatie, rechter, rechtbank.” Het rollenspel waarin de deelnemers een rechtszaak naspeelden vond Hamdiye erg leuk. “Ik begrijp heel veel, maar terugpraten is nog erg moeilijk.” Het bezoek aan de rechtbank vond ze erg interessant.

Wat is de wereld toch klein

Heel toevallig was de eerste verdachte in de rechtbank een jongen uit het dorp waar zij zelf vandaan kwam. “Wat is de wereld toch klein!”

Vooral voor vrouwen en kinderen

“De democratie in Nederland vind ik erg belangrijk en heel mooi, vooral voor vrouwen en kinderen. Sommige dingen in de Nederlandse rechtbank zijn hetzelfde als in Turkije, maar er zijn ook verschillen. In Turkije zitten mannen en vrouwen gescheiden in de rechtbank. Ook buiten de rechtbank leven mannen en vrouwen trouwens vaak gescheiden.”

Grote armbewegingen

“Ik wil graag een opleiding gaan volgen voor de verzorging van oudere mensen, maar eerst moet ik nog beter Nederlands leren. Dat gaat stap voor stap. Iedere week leer ik nieuwe woorden en zo worden het er steeds meer. Ik wil heel goed leren begrijpen en lezen.” Hamdiye maakt grote armbewegingen om aan te geven hoe haar woordenschat groeit. “Deze week leerde ik het zinnetje: ‘Voer uw bankpas in.’ Kleine stappen, maar ze betekenen veel. Ik voel me vrij en veilig in Nederland. En ik ben heel blij met STEP! Ik vind de lessen leuk en leerzaam en de mensen zijn heel vriendelijk.”

De naaigroep waar Hamdiye lesgeeft

Mijn plek gevonden

Trudy, taaldocent sinds 2012

“In 2012, vlak na mijn pensioen, begon ik als vrijwillig taaldocent bij Intercity, de voorloper van STEP. Ik wilde graag iets met taal doen, dus ik solliciteerde. In het begin twijfelde ik of ik het wel zou kunnen, maar ik kreeg veel vertrouwen en goede begeleiding. Ook volgde ik trainingen. In de loop der jaren heb ik ontzettend veel geleerd.”

Kroon op mijn werk

“Toen Intercity in 2014 fuseerde met het Internationaal Vrouwen-centrum koos ik mee voor de naam STEP. Dat voelde als een soort ‘kroon’ op mijn werk!”, zegt Trudy met een glimlach.

Warm bad

“Ik voel me echt thuis bij STEP, alsof ik in een warm bad stap. De sfeer is prettig, zowel met collega’s als cursisten. Er is ook veel aandacht voor bijscholing. Door de jaren heen heb ik verschillende groepen lesgegeven, van beginners tot gevorderden. In het begin moest ik leren om korte zinnen te gebruiken en eenvoudige woorden te kiezen. Inmiddels gaat dat vanzelf.”

Gezelligheid en teamgeest

“Cursisten komen niet alleen om te leren, maar ook voor de gezelligheid. STEP organiseert regelmatig festiviteiten en ontmoetingsbijeenkomsten. Tijdens de les moet ik cursisten soms eraan herinneren om Nederlands te spreken, in plaats van hun eigen taal. Ik geef les samen met een collega, wat fijn is. We kunnen elkaar afwisselen of vervangen als dat nodig is. Het contact met collega’s is sowieso erg prettig.”

Vrijwillig en betrokken

“Vrijwilligerswerk is vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Dit werk geeft me voldoening en structuur. Familie en vrienden reageren altijd enthousiast als ik over STEP vertel. Mijn schoondochter vraagt regelmatig hoe mijn les was en een vriendin informeert er wekelijks naar. Misschien heb ik ooit mijn roeping in het onderwijs gemist, maar bij STEP heb ik mijn plek gevonden.”

Aan de slag bij Pluryn

Sara uit Polen

Sara komt uit Polen en volgt sinds februari 2023 taallessen bij STEP. Zij begon op ERK-niveau onderweg naar niveau B1 en is nu onderweg naar B2. Een aantal onderdelen van het Staatsexamen Nederlands als tweede taal heeft ze al behaald. Sara is een alleenstaande moeder met twee jonge kinderen.

Een lange weg

“Het is een lang traject geweest. Ik heb veel gesprekken gehad met mijn trajectbegeleider en activiteitencoach bij STEP over mijn toekomstdromen en capaciteiten. Ik wil graag de opleiding sociaal werk volgen. Na een jaar vrijwilligerswerk te hebben gedaan bij een van de Stips, als gastvrouw, was ik klaar voor de volgende stap. Daarna was er veel contact met het WerkBedrijf, omdat ik een uitkering ontvang en eigenlijk direct aan het werk zou moeten. Dat zou productiewerk zijn geweest. Dankzij de bemiddeling van mijn trajectbegeleider kreeg ik toestemming om vrijwilligerswerk te doen bij Pluryn, als activiteitenbegeleider.”

Werk in combinatie met studie

“Via STEP ben ik gelukkig bij Pluryn terechtgekomen waar ik helemaal op mijn plek ben. Ik vind het vrijwilligerswerk ontzettend leuk. Al gauw wist ik zeker dat ik in deze sector wilde werken. Het goede nieuws is dat dat intussen is gelukt. Sinds januari 2025 werk ik 20 uur per week bij Pluryn. Daarnaast volg ik een dag in de week de BBL-opleiding Maatschappelijke Zorg. Deze wordt betaald door Pluryn. Zonder alle hulp en begeleiding van STEP was dit allemaal niet gelukt.”

Democratie moet je doen

Ragnar, een bezige bij van veel markten thuis

Ragnar is bepaald geen pensionado die stilzit. Sinds 2015 is hij vrijwilliger bij STEP in diverse rollen. Buiten STEP is hij nog op talloze andere vlakken actief. Hij sport en maakt prachtige schilderijen, en hij is oppasopa. Ragnar begon als taaldocent en raakte daarna betrokken bij inburgeringstrajecten en projecten over Nederlandse kernwaarden en het democratisch bestel. Zijn ervaring als journalist en docent maatschappijleer kwam daarbij goed van pas.

Democratie in de praktijk

Momenteel is Ragnar trainer en ontwikkelaar van het driejarig traject *Democratie in de praktijk*. Hij blikt terug op het tweede projectjaar: “Voor mij was het een inspirerend jaar vol uitdagingen. Het was een zoektocht naar hoe een politicologisch, rechtsstatelijk – en dus abstract - onderwerp voor het voetlicht te brengen met eenvoudige taalconstructies voor een enthousiast publiek met een vaak minimale beheersing van de Nederlandse taal. Het andere aanwezige publiek was dat van de toeziende taaldocenten die elke workshop werden gevraagd kritische kanttekeningen te plaatsen over mijn verrichtingen met ‘hun’ pupillen. Bovendien moest ik met de workshop de erop

volgende excursie inhoudelijk inleiden. Maar dit enerverende spitsroeden lopen is gezien de waardering die de workshops ten deel viel alleszins voldoende geslaagd.”

De meerwaarde van het project

“De meerwaarde van het project is dat de integratie van de deelnemers in de Nederlandse samenleving wordt verstevigd door naast het leren van de Nederlandse taal enig licht te werpen op hoe de besluiten in dit land worden genomen en welke regels en uitgangspunten daarbij in acht worden genomen. Want ook de cursisten van STEP hebben hiermee te maken.”

Oplossingen

“Het taalniveau van sommige deelnemers is niet hoog. Ik zou het geen struikelblok noemen, maar een klip waar omheen moet worden gezeild. Ik liet de deelnemers zelf de afbeeldingen verwoorden van de dia's in het eerste, kennisverwervende deel van de workshop.

Daardoor kon ik vervolgens mijn aanvullende toelichting op het taalniveau van de deelnemers afstemmen. En door de twee volgende onderdelen in spelvorm aan te bieden kwam de nadruk meer op het spelplezier te liggen dan op de ontbrekende taalvaardigheid. De interactieve opzet van de workshops ondervangt veel van de taalproblemen.”

Wat ik zelf leerde

“Een half mensenleven heb ik in het onderwijs gewerkt, maar het blijft bijzonder om te zien hoe mensen opbloeien als ze samen leren. De deelnemers zijn stuk voor stuk betrokken en willen echt meedoen.”

Een suggestie voor de toekomst

“Werken aan integratie door het aanbieden van taalcursussen en mensen met een migratieachtergrond te begeleiden naar werk is een lovenswaardige missie. Als ik naar deze workshops kijk, zou het STEP niet misstaan om deze inhoud ook aan te bieden aan inwoners van Nijmegen met een vergelijkbare sociaaleconomische positie. Gezien de politieke ontwikkelingen in Nederland is integratie van die kant mijns inziens wenselijk.”

Zelfstandigheid is mijn doel

Khadija uit Afghanistan

Khadija kwam in 2009 uit Afghanistan naar Nederland. De eerste vier jaar woonde ze in een AZC en kon zij geen taallessen volgen. Daarna begon zij met Nederlandse les bij het ROC, maar dat lukte niet goed. Ze had kleine kinderen en werk, dus de omstandigheden waren niet ideaal. Khadija wil net zo lang doorgaan met haar Nederlandse les, tot ze zelf de brieven van de gemeente en andere instanties kan begrijpen en goede e-mails kan schrijven.

Tijd om naar school te gaan

Twee jaar geleden zei Khadija tegen haar contactpersoon van de gemeente dat het nu tijd was om naar school te gaan. De kinderen zijn groter en er is meer tijd. Zo kwam Khadija bij STEP terecht. Khadija is heel blij met de lessen, ze leert steeds beter lezen en schrijven. Ze vindt de docenten goed en de lessen leuk. De groep is ook leuk, al wisselt de samenstelling regelmatig. Huiswerk maken lukt Khadija niet altijd even goed met haar drukke gezin en werk.

Tassen maken

Naast de taallessen maakt Khadija op dit moment tassen in het kader

van een (re)integratieproject. Dat vindt ze heel leuk. Een volle baan is niet mogelijk vanwege gezondheidsproblemen, maar thuiszitten wil ze niet. Bovendien moet ze met de collega's op het werk Nederlands praten, dus dat is een goede oefening.

Leren en werken

Khadija hoopt dat het contract met de gemeente, dat komende zomer afloopt, verlengd kan worden, want ze wil verder komen met de Nederlandse taal. Ze kijkt ook naar lessen op YouTube en leest graag boekjes wanneer ze daar tijd voor heeft. Ze is heel gemotiveerd om bijvoorbeeld te leren goede zinnen te maken. Ook wil ze goede appjes en e-mails kunnen schrijven.

Onafhankelijk zijn

Het belangrijkste vindt zij dat ze niet meer afhankelijk zal zijn van haar kinderen of anderen om haar te helpen met officiële brieven. Die wil ze zelf kunnen beantwoorden. Zelfstandigheid is haar doel.

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door MAEX Impuls.

www.stepnijmegen.nl

